

bellum processit signis militaribus effosis, quae tolli non poterant; & ab equo quem conscenderat per caput devolutus. Non novum Idib. Martijs Cos. Magistratum inire; ut idem notat lib. 26. sect. 1. & Goltz. in Fastis, fol. 104. Unde patet, ex Idibus in Martias Idus, annum tunc consularem durasse.

15 Flaminius igitur Consulatum inijt terrificis signis, & quibus ei clades & mors denunciata est. In Sicilia (refert Livius quò supr.) milibus aliquot spicula, in Sardinia autem in muro circumventi vigiliis equiti, scipionem, quem manu tenuerat arsisse, & littora crebris ignibus fulsisse: scuta duo sanguinem sudasse; & milites quosdam ictos summinibus: Solis orbem minui visum; & Praeneste ardemtes lapides caelo cecidisse: Arpis palmas in caelo visas, pugnantesque cum Luna Solem: Capena duas interdiu Lunas ortas, & aquas Carere sanguine mistas fluxisse, fontemque ipsum Herculis cruentis manasse sparsim maculis: Antij mercenibus cruentas in corbem spicas cecidisse: Falerijs calum findi visum velut magno hiatu; quaque paruit, ingens lumen effulsisse: Sortes sua sponte attenuatis; unamque excidisse ita scriptam: Mavors telum suum concutit. Per idem tempus Roma signum Martis Appia via ad simulacra Iupitorum sudasse; & Capua speciem caeli ardentis fuisse, Lunaque inter imbrem candentis. Inde minoribus prodigijs silem habitam: gallum in fœminam sese vertisse, & gallinam in marem, caprasque lanatas quibusdam factas. Hac sicut erant nunciata, auctoribusque in Curiam introductis, Servilius Consul Patres de religione consuluit. Decretum, ut ea prodigia partim maioribus hostijs, partim lactentibus procurarentur, & nisi supplicatio per triduum ad omnia pulvinaria haberentur. Caetera cum Decemviri libros inspexissent; id Decemvirorum monitu decretum est: Jovi primum donum fulmen aureum pondò quinquaginta fieret: Junoni Minervaeque ex argento daretur; & Junoni Reginae in Aventino, Junonique Sospita Lanuvij, majoribus hostijs sacrificaretur: matronaque pecunià collatà, quantum conferre cuique commodum esset, donum Junoni Reginae in Aventinum ferrent, Lectisterniumque fieret, quin & Libertina: & ipsa unde Feronia donum daretur, pecuniam pro facultatibus suis conferrent. Quanta embolia Ethnicorum, vel Dæmonum! Eadem pramissimus ex Plutarcho, 8. Janu. n. 14.

16 Eodem die à Bucelino etiam signatur festum secundum Castoris & Pollucis. Errat, quia ejusmodi pompa erant posteriora Equiria, de quibus actum pridie, n. 18.

Plura alia & terribilia.

Expiationes eorum.

Pompa Castorum.

Castoribusque attributa, eò quòd fierent equorum cursu atque gyris, semperque Castores celebrabantur ut equites; uti pingit Chartar. de Imaginib. pag. 125. nosque indicavimus, 27. Janu. num. 12. Credebant Romani in hujusmodi pompis utpotè in equitatu antesignani, vel duces cursu praecedere; quapropter statò die signabatur Castorum pompa. Videtis 15. Jul. à n. 8. Haud alia de causa hoc quoque die Larium à Roman in Republ. Gentil. exponitur festum. Castores enim, quorum supponitur pompa, habebantur pro Laribus; uti diximus, 31. Janu. à n. 1.

17 Ann. V. C. 279. Ovatio A. Manlij Cincinati de Vejentibus. Pighius, Panvin. Modius, Reufner. in Diar. histor. & Goltz. in Fastis, pag. 17. Illi abivit triumphum Senatus, quoniam cruenta victoria, pluresque cives desiderati. Adi Prolog. Galeat. §. 6. num. 1. Hic fuit unus à Decemviris Consulari potestate designatis legum ferendarum causà; de quo legitur 4. Febru. n. 8. ex Livio & Halicarnai. Ab hinc ann. 139. triumphus M. Valerij Corvi de Calenis in tertio Consulatu. Caleni populi Circa Capuam; ut ait Plin. 3. cap. 5. Ausones, qui Cales urbem incolebant, arma cum Sidicinis adversus Romanos conjunxerunt; sed ambo populi à Valerio Corvo victi fugatique, plus praesidij in suis urbibus & muris, quam in sua conjunctione & armis repererunt. Briet. ann. 418. Abhinc etiam 102. ann. triumphus Marc. Pomponij Mathonis de Sardis. Goltz. d. pag. 99. & Elias Reufner. in Diar. Eginus die 5. n. 15. De Sardis triumphavit Martho (subdit Briet. ann. 521.) quos fiducia potius locorum, & innata genti ferocia ad bellum potius, quam Carthaginienses imitarent.

18 Post annos 94. V. C. 614. occisus perfidè à Romanis Viriathus. Salas in Paterg. Hic contra Sulpicium Galbam Praetorem cum alijs pugnavit, in quo certamine, quia Praetor pugnae avidus, sed magis praedae, cum milite fatigato cecinit clasicum; septem millia suorum amisit: nihilominus hostes ad eum legatos de foedere miserunt: quos itaque cum viribus superare non valeret (ut ignominiam antea acti certaminis aboleret) ad fraudem perfidiamque quasi ad arma recurrit. Legationi ergo in dolo respondit, se illis regionem optimam ad habitationem quietemque daturum, si se auctore demigrare vellent. Acquieverunt miser: & in tres turmas distributos ut commodius irent; omnes concidit, Deorum hominumque fidem implorantes. Paucifug-

Lares.

Triumphus A. Manlij Cincinati.

M. Valerij Corvi.

M. Pomponij Mathonis.

Viriathi juvenis.

Sulp. Galbae perfidia.

gerunt, quos inter Viriathus; qui perfidiosam hanc cladem multo sanguine Romano ultus, ostendit hostibus se nonnunquam fortitudine parem, sed calliditate & industria superiorem. Galba dirisissimus & avarus in judicium tractus est, accusatus à Catone Censorino; sed ex judicium manibus pennis aureis evolavit: ostenditque (ut dicebat post Jugurtha) Romae nocentem futurum neminem, qui sibi ac judicibus esset praedatus. Liv. Epitom. lib. 49. Referunt etiam Orosius, 4. cap. 21. Valer. Maxim. 9. cap. 6. num. 2.

19 Tunc Celtibericum bellum quasi jam sopitum Viriathi industria ac virtute renovatum est. In seditionos processit C. Vetilius Praetor, & in angustum compulsi locum, ubi pereundum fame, vel dedito facienda. Annuerunt praclusi, sed Viriathus abivit, illoque in articulo Dux belli ab illis electus, cum quibus instructis insidijs, Vetilium oppressit, immò exercitum totum; ita ut nec nuncius quidem cladis superesset. Anno sequenti vicit semel & iterum C. Plancium & Quintium. Post duos annos C. Nigidium; ita ut novi Romani in Hispaniam missi Praetores, totidem essent Viriathi gloriosi triumphij, & quorum arma trophaea: aliquot enim signa eripuit vel Metello Consule praesente, hostesque praeriantes in castra compulsi. Post duos annos cum Servilianus Praetor, frater Quinti Servilij Capionis Erisaniam urbem adoriretur; ex illa noctu Viriathus erupit, non modo fossiles expulsi, sed Praetoris copias in loca iniqua deduxit, quò capere Servilianum cum posset, ac ejus exercitum omnino delere; honestis conditionibus cum eo paciscitur: quod foedus non modò à Senatu probatum; sed per illud Viriathus dictus Populi Romani amicus, ei ejusque socijs agri relictij. Vel post Viriathi necem, foedus observare fecit Jun. Brutus Calpurnius, Consul. Ijs qui sub Viriatho militaverant, agros, oppidumque dedit, quod Valentia vocatum est. Tit. Tiv. lib. 55. Appian. de Bell. Hispaniens. ita articulum narrat. Viriathus (inquit) eruptione facta exercitum Q. Fabij Servilianij, fratris Cn. Servilij Capionis Cos. fugavit. Nec secundà fortunà elatus, cum honestam finiendi belli occasionem oblata intelligeret; pacem his conditionibus petijt, ut ipse socius Populi Romani esset: quisque haberet, teneret: quae à Populo Romano pax confirmata est. Cicero Officior. lib. 2. de Viriatho loquens, ait: Cui quidem etiam exercitus nostrij, Imperatoresque cesserunt. Idem Diodor. Siculus lib. 52. Fragmentor. & Andr. Schott. in Cornel. Nepot. num. 71. de Viris illustrib.

Ac Naturae & abstrusum.

Eligitur Viriathus in belli ducem.

Viri Romani saepe.

Fili amicus.

20 Hic ergo Cornelius praefata astruit, etsi in nominibus pluribus erret, uti notat Machanaeus in Scholijs. & Petr. Nannius. Viriathus origine Lusitanus (inquit) ob paupertatem primum mercenarius, deinde victor, ab hoste saepe redijt alacritate pugnandi. Audacia latro (vox Latro militem strenuum saepe praepius sonat; ut fuse diximus, Tom. 8. T. 8. à n. 29.) ad postremum Dux, bellum adversum Romanos sumpsit; eorumque Imperatorem, Claudium Unimanum (pro Vetilium) deinde C. Nigidium oppressit. Pacem à Popilio (pro Populo Romano) maluit integer petere, quam vicus. Obtinuit, ut vidimus, foedere cum Serviliano Procos. pacto: verum cum Consulatum inissent C. Laelius Sapiens, & Q. Servilius Capio, huicque committeretur Hispania, pacem à fratre pactam saepe criminatus, Senatum adduxit, ut illam abrumperet. Itaque, ex proposito Viriathum fugientem, sequebatur; cui pax cum Serviliano magis placebat, quam cum Capione bellum. Viriathus; ut foedus renovaretur, amicos suos misit ad Capionem. Hic muneribus promissisque (o virtus Capionis, fidesque Romana!) eos teterrimè corrupit; ut Ducem suum (quippe dubitabat de victoria, inito Marte) turpiter interimerent; quod brevi illo dormiente fecerunt, immò vino sopito; quod quidem necessarium; ut possit vinci, sine Capionis gloria, quin potius cum ignominia, Romae merito objecta, quoniam totum patratum ac perfectum à perfidia. Haec sunt merita Capionis ad triumphum de Lusitanis ex Hispania ulteriore, de quo Goltz. in Fastis, pag. 155. Cornel. Nepos, d. Bellum renovavit (subdit) Capio cum vincere aliter non posset; duos satellites pecunià corrupit, qui Viriathum humi depresso perimerent: quae victoria, quia empti erant à Senatu non probata.

21 Scitè apprimèque totam historiam prompsit L. Florus. Haud à pugna destiterunt Hispani, tamen si provocantem in singulare certamen quemvis Romanorum, Scipio Aemilianus, tunc sub Lucullo tribunus militum, de medio tolleret. Copias ducebat Salondicus plus arrogantia, quam viribus tumidus, qui temeritate ductus, solus in castra Consul adiens, pilo vigilis juxta tentorium confossus, occubuit; cum prius, hastam argenteam quatiens, velut è caelo missus, vaticinanti similis, omnium militum mentes in se convertisset. Caeterum Lusitanos (inquit Florus, lib. 2. cap. 17.) Viriathus erexit, vir calliditatis acerrima; qui ex venatore latro, ex latrone subitò Dux atque Im-

Et perfidè illata caedes.

Ducem Scipionis Aemilianij.

Quis Salondicus?

Viriathi virtus & gloria & trophaea.

Imperator, & si fortuna cessisset, Hispania Romulus, non contentus libertatem suorum defendere; per quatuordecim annos omnia citra ultraque Iberum & Tagum, igni ferroque populatus, castra etiam Pratorum & Praesidum aggressus, Claudium Unimanum penè ad interfectionem exercitus cecidit, & insignia trabeis & fascibus nostris, quae ceperat, in montibus suis trophaea fixit. Tandem etiam Fabius Maximus Consul oppresserat; sed à successore Popilio violata victoria est: quippe qui consuetudine rei cupidus, fracturam Ducem, & extremae deditiois agitantem, per fraudem & insidias & domesticos percussores aggressus, hanc hosti gloriam dedit; ut videretur aliter vincti non potuisse. Crisim hujus articuli protulit Valer. Maxim. Viriathi etiam caedes (ait lib. 9. cap. 6. n. 4.) duplicem perfidia a. curationem recepit: in amicis, quod eorum manibus interemptus est. In Q. Servilio Capione Cos. quia is sceleris hujus auctor impunitate promissa fuit: victoriamque non meruit, sed emit. Confirmat Livius, lib. 54. Proconsul (inquit) rebus in Hispania prospere gestis labem imposuit. Pace cum Viriatho aequis conditionibus facta, Viriathus à proditoribus, consilio Servilij Capionis interemptus est; sed ab exercitu ejus multum comploratus, nobilissime tumultatus est. Vir, Duxque Maximus, per quatuordecim annos, quibus cum Romanis bellum gessit, frequentius superior. De Viriathi trophaeis, Paul. Orosius, 5. cap. 2. & Alex. Neapolit. lib. 1. cap. 22.

22 Caesar Idus Martias ferales sibi annotavit, Scorpionis occasu: inquit Plin. lib. 18. cap. 26. Sui ariolus factus; dum Idibus Martij multis vulneribus & ab amicis, in Pompeij Curia ad statuam Pompeij miserè occubuit. Ovid. 3. Fastor. à v. 691. Unde in hoc die Parricidium Caesaris designatur. K. R. Reusner. Rosin. & alij, ex quibus Buccelin. Idibus Martijs in Pompeij Curiam Senatus edictus erat. Is dies propter Annæ Perennæ festum hilariter solitus agi: ideo etiam Ludi in Pompejano theatro erant futuri. Moris autem fuit, ut quibus diebus spectacula in eo theatro exhiberentur; Senatus in Curia Pompeij haberetur. Casaubon. in Caesar. Sueton. cap. 81. Hinc conjuratis tempus visum opportunus: ad arva propter Annam Perennam in ebrietatem procedebant plures, ad theatrum alij cives, ut spectaculis potirentur: qua de causa civium in Dictatoris praesidium quasi nullus concursus. Procedebat in Curiam Caesar, cui ut diximus pridie n. 22. libellus oblatus in quo signabatur periculum imminens & nomina conjurato-

Perfidia
allus
Servilij
Capionis.

Viriathi
in
ferie
in
mulus.

Parrici-
dium
Caesaris.

maius
maius

maius
maius

maius
maius

rum, quem multitudinè interpellantium legere non valuit: discrimenque ut caveret, modò aliquid humanum signarent pridiana ostenta, Hecatomben instituit: sed cum videret centum hostijs non litasse, quasi fato cedens, dixit: Neesse est, quod Casari fiat, quod neesse est. Manil. 4. v. 58. Sueton. d. cap. 81. subdit: Cum litare non posset, introivit Curiam, spreto Religione: spurinnamque irridens, & ut falsum arguens, quod sine ulla noxa Idus Martie adessent; quamquam is venisse quidem eas diceret, sed non praterisse. Ferè eadem Valer. Maximus, 8. cap. 11. n. 2. Spurinna (ait) in consecrandis Deorum monitis efficacior scientia. Prædixerat enim C. Casari, ut proximos triginta dies, quasi fatales caveret, quorum ultimus erat Idus Martia. Eo cum fortè manè uterque in domum Calvini Domitij in officium convenisset; Caesar Spurinna: Ecquid scis, inquit, Idus Martias jam venisse. Et is: Ecquid scis, illas necdum praterisse? Astruit unà Plutarch. in Caesar.

23 Illicò ut ingressus, quin sciret de quo, timere coepit: Calsiusque tunc ante facinus, ad statuam Pompeij respiciens, tacitus eum in vindictam invocavit, quasi in meditata divinitus concitaretur. Idem ibidem. Ut sedit signo dato à Cimbro Tullo togæ apprehensa ab utroque humero, Servilius Cassa (& ut alijs placet, Calsius) vulneravit infra jugulum; cujus brachium Caesar graphio trajecit. Accessit stricto pugione M. Brutus (quem servaverat ex Pharfalia, immò Urbem rediens, honoraverat: eò quod illum habuerat ex Servilia) illi dixit: Tu quoque Brute! quo quidem despondit animum, & togæ faciem cooperuit, viginti tribus vulneribus cadens, juxta forum publicum, ubi templum Herculis & Achillis: Ibi interfectus est Julius Caesar à Senatu, ubi est Ecclesia Ara Cæli; dicitur in Republ. Roman. pag. 566. Exanimis ergo, diffugientibus cunctis, aliquantulum jacuit ad pedes statuae Cn. Pompeij; donec lecticæ impositum, dependente brachio, tres servuli domum ad Calphurniam retulerunt; cujus rostris structus est in Campo Martio juxta Juliae ejus filiae tumulum. Sueton. d. cap. 83.

24 Causæ caedis referuntur à Tit. Liv. lib. 116. in Epitom. Invidia causam adversus eum præstitere, quod Senatui deserenti honores, cum ante aedes Veneris Genitricis sederet, minime assurrexit; & quod à M. Antonio Consule collega, inter Lupercos currente, diadema, capiti suo impositum, in sella Caesaris reposuit; & quod Epidio Marullo, & Casetio Flavo, Tribunis plebis invidiam

Hecatombæ
ejus.

Ostentat
viti.

caedunt.

maius

causa ne-
cis.

ci,

ei, tanquam regnum affectanti moventibus, potestas abrogata est. Ex his causis conspiratio in eum facta. Idem Constant. & Marfus, in Ovid. loc. cit. C. Calsium ad eadem impullum, asserit Goltz. in Caesar. pag. 148. quia leones quos ipse ad Aedilitios ludos habebat, Caesar retinuit; & simul quia ambebat diadema & titulum Regis, quoniam in Parthos expeditionem facturus, ex libris Sibyllinis constabat, illos subigi non posse sine Rege. Unde etiam populo illum in sacrificio Latinarum Regem salutanti, responderit: Non esse Regem sed Casarem, titulum deperibat: ad Idusque Martias Senatus plenè habendus, ut extra Italiam Rex diceretur, & diadema gestaret. Sueton. d. à cap. 78. hicque Salmas. Casaubon. Torrent. Beroald. & Sabellic. Conjurati præoccupare conabantur ne propolituam Caesaris proximo Senatu astrueretur: potissimè quia in basi Statuae Junij Bruti inventum: Unam viveres! & in Caesaris statua: Brutus, quia Reges egerit, Consul primus factus est: hic quia Consules egerit, Rex postremo factus est. Jam enim ut titulo potiretur cum Octavio partem copiarum in Apolloniam præmiserat; quia primo vere Urbe exiturus erat. Casaubon. in Sueton. d. cap. 80. & Goltz. ubi dudum, addens pag. 149. Cumque Casare propediem in Parthos profecturo temporis brevitatis urgeret; diem caedis ipsas Idus Martias, antequam sententias de Rege ipso appellando Senatus rogaretur, locum Curiam Pompejanam, in quam ipsi Idibus Senatus habendus erat, constitui placuit.

25 Casare caeso Consul Cornel. Dolabella legem tulit celebrandi diem, quia caede perpetui Dictatoris libertas data Romanae Republice, & reddita patriæ. Appian. 2. de Bell. Civil. Marlian. in Topograph. Rom. cap. 42. In foro diem caedis Caesaris Natalem Urbis nuncupandum P. Cornel. Dolabella clamavit. Goltz. in August. vit. cap. 2. & D. Brutus cum cæteris in Capitolium currens, Dijs libertatis vota absolvit. Ibid. At M. Brutus pugionem cruentum in altum extollens, Ciceronem nominatim inclamabat; ut diceret pro Rostris de rebus confectis, & quod acta Caesaris rescinderentur. Idem in Vit. Caesar. pag. 154. Tunc numissima percussit, cujus insignia pileus & pugio, in libertatis symbolum, adinstar statuae Jun. Bruti, de quo egimus, 28. Februar. n. 13. Alciat. Emblem. 150. accinit:

Cur dies
caedis. à
Idus Martias
is in bis?

Insigne M.
Bruti.

Alciat.

Cesaris exilio, seu libertate recepta
Hæc Ducibus Brutis causa moneat fuit.
Ensiculi in primis, quæ pileus insuper
adstat. . .
Tom. I. Ephem.

26 Ita ergo facta amnestia, id est, injuriarum oblivione, cuncti quieverunt Romæ cives, quousque lectum Caesaris testamentum, divisique sunt cum populo inter se Partitij: tunc enim multitudo nulla decori habitâ ratione, furijt; multis patris caedibus: Senatusque ut populum vel compesceret, vel mulcendo placaret; honores eximios decrevit Casari. In primis ut ille dies Parricidium diceretur; quia Caesar acclamatus olim à cunctis Pater patriæ; ut refert Ovid. d. Constant. hic cum Marfo: quod quidem tunc renovatum. Multi maximique honores à Senatu decreti, inter quos ut pater patriæ appellaretur, & sacrosanctus ac Dictator. Tit. Liv. d. Curiam in qua occisus est, obscuri placuit, Idusque Martias Parricidium nominari; ac ne unquam eo die Senatus haberetur. Sueton. d. cap. 88. & Dempster. in Rosin. ad caput, 7. lib. 4. Antiquit. Roman. Florus lib. 4. cap. 2. Non ingratis civibus (ait) omnes unum in Principem congesti honores. Circa templi imagines, in theatro distincta radijs corona, suggestus in Curia, fastigium in domo, mensis in caelo; quæ omnia velut insule in destinatae mortis victimam congerebantur: Clementiam Principis vicit invidia, gravisque erat liberis beneficiorum potentia. Item erecta statua. Marlian. in Epitom. lib. 3. cap. 19. inquit: Veneris Genitricis templum in Foro fuit. Ante templum hoc Caesaris statua, Cometam in capite gerens structa (Causa, infra n. 29.) Videnda quæ prælibata die 8. n. 18. Solin. cap. 47. statuam equestrem dicit. Equus C. Caesaris nullum (inquit) præter Casarem dorso recepit; cujus primores pedes facie vestigijs humani tradunt fuisse, sicut ante Veneris Genitricis simulacrum eadem hac effigie locatus est. Adi 6. Januar. n. 20.

27 Inferi ergo cadaveri factæ sunt; de quibus Sueton. cap. 84. Rogus (ait) extractus est in Campo Martio, & pro Rostris aurata aedes ad simulacrum Veneris Genitricis collocata, intraque lectus eburneus, auro purpuræque fratus, & ad caput trophaeum, cum veste in qua fuerat occisus. Proferentibus muneribus (quæ suscepturus dies non videbatur) præceptum est, ut omisso ordine, quibus quisque vellet itineribus urbis portaret in Campum. Inter ludos cantata sunt quedam, ut illud Pacuvij: Memme servasse, ut essent, qui me perderent? Laudatoris loco Consul Antonius per præconem pronuntiavit Sen. conf. quo omnia ei divina simul atque humana decreverat: item jurandum, quo se cuncti pro salute unius adstrinxerant. Lectum pro Rostris in forum magistratus & Pompe-

Caesaris ho-
nores.

Statua.

Ejus equus

Funus.

ho-

honoribus functi detulerunt. Deinde tibicines & scæni artifices vestem, quam ex instrumento triumphorum ad presentem usum induerant, detractam sibi atque discissam injecere flammæ. Matræ etiam pleraque ornamenta sua qua gerebant, & liberorum bullas atque prætextas. Eadem referunt à Goltz. d. pag. 158. sed addit embolia M. Antonij, ut populi gratiam in ambitum conciliaret. Quidam tradunt (inquit) corpus ipsum sanguinolentum vulneribusque deformè, conspectui populi expositum fuisse. Alij, corpus quidem ipsius supinum in lecto collocatum fuisse, sed non conspicuum: verum ceream ipsius effigiem, in qua viginti trium vulnerum notæ expressæ erant, in machina versatili (Hispan. Tramoya) eodem in lecto elatam. Ludi etiam funebres facti sunt.

Numen factus.

28 Haud populus quievit, quousque Cæsarem Numen constituit, ut observat Paul. Marius in Ovid. cit. Quapropter blandiens Augusto Vates, à v. 695. sub Vestæ larvâ succinit:

Ipsa virum rapui, simulacraque nuda reliqui: Quod cecidit ferro, Cæsaris umbra fuit.

Ovid.

Ille quidem cælo positus, Jovis atria vidit, Et tenet in magno templa dicat a foro.

Columna Cæsari in foro.

Aliquid dictum die 6. num. 25. Eo loco quo rogos fuerat in Rostris, aram populus posuit, additâ postea ab Antonio columnâ viginti pedum ex lapide Numidico solida, cui inscriptis: Pater patriæ optimè merito; ante quam Cæsari sacrificia tanquam Deo; sed Dolabella postea disturbavit, de quo queritur Cicero. Vide Marlian. quò dudum, & in Topograph. cap. 42. Sueton. cap. 85. & in Republ. Rom. pag. 562. legitur: Ibi memoria Cæsaris, ubi splendidus cinis in suo sarcophagio quiescit.

St at Cæsaris alta columna, Regiâ structurâ, quanta non extat in aula. Cæsar tantus erat, quo nullus major in orbe: Ille sed in modico nunc tantus clauditur antro.

Templum.

Templum sacrum Cæsari, refert Plin. lib. 35. cap. 5. & 10. & multi alij ex AA. præfat. Haud pro alylo stetit ara & statua Cæsaris deditiis conceptâ vindictâ ab Octaviano successore. Persuâ captâ (inquit Sueton. in August. cap. 15.) in plurimos animadvertit: orare veniam, vel excusare se conantibus, una voce occurrens, Moriendum esse. Scribunt quidam trecentos è deditiis electos utriusque ordinis, ad aram D. Julio extructam Idibus Martijs hostiarum more mactatos. Idem Dempster. d. Antonium juvenem simulacro D. Julij, ad quod post multas & irritas preces confugerat, abreptum interemit. Sueton. in

Truculentia Augusti

Octav. August. cap. 17. & Chartar. de Imagin. pag. 12.

29 Fovet delirium in Cæsaris apothecis quòd confectum de Sole moerente, necemque Cæsaris quasi plorante. De ostentis divinitus factis (inquit quòd supr. Plutarch.) cometa ingens qui septem noctes morte Cæsaris splendidus apparuit, octavâ evanuit; & Solis obscuratio, qui totum illum annum pallido & nihil rutilante circulo ortus est, &c. Adhuc major fomes in insaniam. Refert Plin. 2. cap. 35. Cometes (ait) in uno totius urbis loco colitur in templo Roma, admodum sanctus D. Augusto indicatus ab ipso: qui incipiente eo, apparuit ludis quos faciebat Veneri Genitrici non multo post obitum patris Cæsaris, in collegio ab eo instituto: namque his verbis id gaudium prodidit: Ijs ipsis ludorum meorum diebus, sidus crinitum per septem dies in regione cæli, quæ sub septentrionibus est, conspectum. Id oriebatur circa undecimam horam diei, clarumque & omnibus conspicuum fuit. Eo sidere significari vulgus credidit, Cæsaris animam inter Deorum immortalium Numina receptam: quo nomine id insigne simulacro capitis ejus, quod mox in foro consecravimus, adjectum est. Iterat Sueton. d. cap. 87. Bulenger. 3. de Ration. divinat. cap. 11. & Ovid. 15. Metamorph. fab. ult. postquam plura in Cæsaris cædem effudit facta portenta, succinit:

Constitit alma Venus nulli cernenda, sui que Cæsaris eripuit membris, nec in aera solvi Passa, recentem animam caelestibus intulit astris: Dumque tulit, lumen capere atque ignescere cepit, Emisitque simul: simul evolat altius illa, Flammisserumque; trahens spatioso limite crinem Stella micat.

Ovid.

30 Inter Arcades partus Rheæ & sacra à foeminis in spelunca: festaque Herculis propter navem. K. Græc. Nectuntur sacra utriusque sexus ad sacrificij ritus. Thaumastus mons est (inquit Pausan. cap. 266.) qui mirabilis est appellatus supra mylossum amnem. Huc se Rheam Jovem utero ferentem recepisse volunt Methydrienses cum alijs gigantibus, in auxilium accitis; si forte Saturnus vim aliquam intentaret. Fatentur illi Rheam in quadam Lycæi parte peperisse, dolo in Saturnum composita. Spectatur in montis jugo spelunca Rheæ, quò nulli hominum, præterquam solis foeminis sacra facientibus introire fas: ad levam Boni Dei ades est. Quod si Dij hominibus honorum auctores sunt, Deorum verò supremus est Jupiter; rectè quidem hoc Jovis maxime proprium cognomen. Jovis Dei boni imago describitur a Novarino, 3. Schediasmat. cap. 19. quasi

Sacra Rheæ

Spelunca

Bonus Deus.

Causa Cæsaris apothecis.

Ludi Viginti Genitrici

infantis sedentis, cujus inferiora testæ, superiora nuda; lava sceptrum ostentantis, dextrâ aquilam, supra cujus caput tria mala aurea. Ibi simulacri mythologia, ut symbolicè exprimeretur in Jove Bono Deo, quis & qualis esset. Pars superior est nuda, quia ejus conditio simplex ex natura non composita. Inferior omnimò testæ, eò quod à creata intelligentia non cognita. Adest aquila imperium signans, & ille sedet, quoniam stabile, inminente sceptro potentiam in dominatione & extensionem imperij in mundum cœlestem, terreum, & intellectivum, expressum per tria mala entitativè pretiosa. Aliter, sed in idem propositum Ægyptij, ut vidimus ex Kircher. 7. Januar. n. 16. imagini verò Rheæ addita tympana & faces. Gyrard. Synagm. 4. n. 7. & in memoriam præfatæ speluncæ in Ægyptia est Jupiter æneus, Saturni & Rheæ delubrum & lucus. Ibi in cubiti ferè altitudinem solum subsidit; quâ post Deucalionis eluvionem, aquam defluxisse memorant. In eum hiatus quotannis è melle & triticea farina potentiam porricunt. Pausan. cap. 16.

Imago.

Ex quo simulacri

Sacra Herculi Erythraei.

Imago.

Cur apud Erythraeos?

lum è comis hac etiam ætate, à se diligenter servatum: piscatorem verò illum, oculorum calamitate liberatum, in reliquum omne vitæ tempus oculis probè usum, affirmant. Hæc Pausanias à quo totam fabulam excerptit Chartar. de Imagin. à pag. 235. Ex his functionibus cogitata in decus foeminarum (quibus capillitium summus decor, ut notat Rhodigin. 18. cap. 10. amplior pulchritudo ex turpitudine, eò quod sine crine caput: quapropter institutum sacrum Veneri, cognomento Calvæ, de qua 28. Decembr.

Venus Calvæ.

32 Eodem die quo filij Israel exierunt de Ægypto diluvium contigit Ogygis, quò excepto Noetico nullus major. Nonnulli apud Perer. Tom. 2. in Genes. ex cap. 6. n. 82. fol. 490. Ipse in cap. 47. n. 20. signat, cum Jacob viveret in Ægypto. Ad Ludovic. Vives in 18. August. de Civ. Dei, cap. 8. litt. X. Pererius quò dudum etiam asserit, tunc contigisse Planetam Venerem mutasse colorem & situm, quod observavit Varro, de P. Roman. genere, & August. d. lib. 21. cap. 8. eisdem ipsius verbis profert. In cælo, inquit, mirabile exitit portentum: in stella Veneris nobilissima visum, quòd mutaret colorem, magnitudinem, figuram, cursum: quòd factum neque antea, neque postea sit. Hoc factum Ogyge Rege, &c. Diximus, Tom. 7. T. 8. n. 37. Mirabile prorsum, si verum, quod creperum nobis. Tempore Ogygis factum, q. d. etiam ætate Jacob, qui Ogygis dictus, uti inquit Bolduc, de Oggio Christian. lib. 1. cap. 14.

Diluvium Ogygis.

Et mutatio stelle Veneris.

DIES XVI. MARTIJ.

1 G Rad. 26. Piscium, in quo Scorpius occidit, juxta Ovidium, v. 705.

XVII. K.

Postera cum teneras Aurora refecerit herbas, Scorpius à prima parte videndus erit. Eadem Columel. Cauda Piscis manè oritur. K. R. Sol in Ariete, Favonius late spirat, Ciconia apparet, & mare transmittit. Ptolom. Crus Equi Pegasi vesperè occidit. Junctin. K. A. Mulier viro dormienti caput amputat. Sphær. Arab. Tamesti à Rabb. Abrah. signetur profectio Jacobi in Mesopotamiam, die 11. Februar. ut vidimus, n. 2. hac in die præfigitur à Gorionide & in Annal. Alexandrin. quo etiam die, & temporis puncto mortuus est Ismael. Seder-Olam, cap. 2. Jacobo ergo latente in domo abavi sui Heber per duodecim annos, cum minimè defervisset in eum indignatio fratris Esau; placuit Isaac, instante Rebecca, eum longius ablegare, in domum scilicet Nachor, ibique

Ovid.

Jacob vadit in Mesopotamiam Ismael ubi

Quo 2

uxo

Tom. 1. Ephem.